

NATUR- OG
MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

13. december 2013 · J.nr.: NMK-500-00279 · Ref.: MEH-NMKN

AFGØRELSE

i sag om opstilling af husstandsvindmølle på Sejerø i Kalundborg Kommune

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 1, jf. § 15, stk.1.¹

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster Naturstyrelsen Roskildes afslag af 15. marts 2012 til opførelse af en husstandsvindmølle på matr.nr. 31a Sejerby By, Sejerø, beliggende Mastrupvej 47, Sejerø, Kalundborg Kommune.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet². Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af nævnet, jf. § 5, stk. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 751 af 3. juli 2013 om lov om naturbeskyttelse

² Lovbekendtgørelse nr. 736 af 14. juni 2013 om Natur- og Miljøklagenævnet

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Afgørelsen er påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet af ejendommens ejer.

Klager har navnlig anført, at ejendommens beliggenhed på en lille ø bør kunne tillægges betydning og har henvist til de i vejledningen til naturbeskyttelsesloven anførte forhold om små øers erhvervs-mæssige udvikling.

Sagens oplysninger

Ejendommen ligger ca. 2 km. sydøst for Sejerby på Sejerø nord for Kalundborg. Ejendommen er en del af en samlet landbrugsejendom på ca. 30 ha og ligger i landzone og indenfor naturbeskyttelseslovens strandbeskyttelseslinje. Endvidere er dele af ejendommen beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 (strandeng og overdrev), ligesom der er et beskyttet sten- og jorddige registreret på ejendommen.

Endelig er ejendommen omfattet af Bjergsted Kommunes Lokalplan nr. 4.6 – Golfbane Sejerø (vedtaget 9. juni 2005). Det fremgår bl.a. af lokalplanens bestemmelser om teknik og forsyning, at al ledningsføring skal foregå i jordkabler, og at der ikke må opsættes master.

Ejendommens ejer har efter lokalplanen etableret en 9-hullers golfbane på dele af ejendommens arealer (ca. 20 ha). Det fremgår af Sejerø Golfklubs hjemmeside, at klubben blev stiftet i december 2006 og indgik aftale med ejendommens ejer om brug af golfbanen. Siden har klubben samarbejdet med ejeren om drift og udbygning af banen. I 2012 har klubben selv haft ansvaret for driften og banen er i øjeblikket forpagtet ud til klubben.

Ejendommens bebyggelse består ifølge BBR af et stuehus på 202 m² og driftsbygninger på henholdsvis 261 m², 168 m², 63 m² samt et udhus på 156 m². Endvidere er der registreret en bygning på 375 m² til idrætsudøvelse (klubhus til golfklubben).

Der er ansøgt om opstilling af en horisontal akslet husstands vindmølle med 3 vinger af typen Sonkyo Windspot 3.5 med en navhøjde på 18 meter og en rotordiameter på 4,1 meter og med en nominel effekt på 3,5 kW ved 11 m/s. Der er angivet to mulige placeringer dels nordøst for den eksisterende bebyggelse og dels øst for bebyggelsen. Ansøger har bl.a. henvist til mulighederne for opstilling af husstands vindmøller på danske småøer, og at møllen ønskes opstillet for at fremme ejendommens erhvervs-mæssige udvikling i relation til ejendommens jorddrift samt golfbanens aktiviteter. Det er endvidere anført, at den ansøgte placering er valgt med størst mulig hensyn til det visuelle indtryk, og at møllen ønskes opstillet ved eksisterende bebyggelse og inden for den godkendte golfbanes areal, således at afstanden er mere end 100 meter til vandet.

Kalundborg Kommune har til Naturstyrelsen oplyst, at det ansøgte ligeledes forudsætter landzonetiladelse, og at kommunen vurderer, at det også vil kræve dispensation fra lokalplanen.

Naturstyrelsen Roskilde har den 8. marts 2012 besigtiget ejendommen med deltagelse af ejendommens ejer. Det fremgår af besigtigelsesnotatet, at der hovedsagligt blev kigget på placeringen nordøst for bygningerne, og at denne placering ville blive lagt til grund for den videre sagsbehandling, idet styrelsen fandt, at det var den mest skånsomme for kystlandskabet. Ejeren oplyste, at maskinhallen, der er den højeste bygning på ejendommen, er ca. 8,5 meter høj, og at den etablerede skorsten er ca. 11 meter høj.

Af Naturstyrelsens afgørelse fremgår bl.a.:

”Naturstyrelsen Roskilde finder ikke, at der er tale om et særligt tilfælde, som kan begrunde en dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til husstandsvindmøllen.

Naturstyrelsen er generelt positivt indstillet overfor tiltag, der kan fremme vedvarende energi. En vindmølle vurderes dog pga. højden at være et markant landskabelement.

Den ansøgte mølle ville blive væsentligt højere end både bygningerne og skorstenen. Møllen vil formentlig ikke kunne ses fra strandområdet og vejen umiddelbart foran de eksisterende bygninger, men møllen ville blive synlig fra de øvrige vinkler og ude fra vandet.

Naturstyrelsen Roskilde vurderer, at møllen på trods af placeringen landværts de eksisterende bygninger vil fremstå som et markant landskabelement, og at etablering af mølle ikke er forenelig med de kystlandskabelige interesser, som strandbeskyttelseslinjen skal varetage.

Ejendommens beliggenhed på en mindre ø har ikke ændret denne vurdering.”

Klager har navnlig henvist til, at regeringen har vedtaget, at der skal opføres en række kystnære vindmølleparker i Danmark, hvorfor klager finder, at det ansøgte har en slags national interesse, og at der derfor ikke bør gives afslag til en lille mølle. Klager er ikke enig i Naturstyrelsens vurdering af, at der er tale om et markant landskabelement, der ikke er foreneligt med de kystlandskabelige interesser og henviser i den forbindelse til, at der de sidste mange år uden problemer har været vindmøller på Sejerø, og endda tættere på kysten og fuldt ud synlige fra tre kystsider. Hertil kommer, at der planlægges en stor havvindmøllepark ud for klagers ejendom. Endvidere anføres det, at den ansøgte mølle er under 25 meter høj og placeres landværts klagers bygninger. Klager finder, at Sejerø er meget velegnet til vindmøller pga. vejforholdene, og at den aktuelle kystnære placering endda er meget velegnet, og ejendommen kan med møllen således blive så godt som energimæssigt selvforsynende.

Endvidere henviser klager til, at ejendommens beliggenhed på en lille ø bør kunne tillægges betydning. Regeringen har således forpligtet sig til at tage sætligt hensyn til de danske småøer og deres fortsatte eksistens pga. den stadig større affolkning af øerne. Klager henviser i den forbindelse til de i vejledningen til naturbeskyttelseslovens anførte forhold om, at strandbeskyttelseslinjen bør administreres relativt mere lempeligt på de små øer, når forholdene og hensynet til øernes erhvervmæssige udvikling kræver det. Endvidere henviser klager til, at der ham bekendt er projekter med vedvarende energi på vej både på Tunø og Livø.

Endelig henviser klager til, at der på Sejerø indenfor strandbeskyttelseslinjen tidligere er meddelt en række tilladelser til forskellige indretninger og byggeri, herunder en nærliggende rundbuehal og kommunale bygninger på havnen. Herudover er der klager bekendt i området netop meddelt landzonetilladelse til en husstandsvindmølle 310 meter fra kysten og dermed kun lige umiddelbart uden for strandbeskyttelseslinjen ligesom der på nordspidsen af øen ved fyret på adressen Gniben 15 er opført en husstandsvindmølle tæt på kysten. Klager finder det på den baggrund uforståeligt, at der ikke også kan meddeles tilladelse til hans forholdsvis lille vindmølle.

Naturstyrelsen har til det af klager anførte vedrørende husstandsvindmøllen på Gniben 15 oplyst, at møllen, der er opført før indførelse af den udvidede strandbeskyttelseslinje i 2001, ligger ca. 170 meter fra kysten, og at den dermed er lovlig.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

I sagens behandling har deltaget 9 af Natur- og Miljøklagenævnets 10 medlemmer: Mikkel Schaldermose (formand), Ole Pilgaard Andersen, Leif Hermann, Per Larsen, Marion Pedersen, Poul Søgaard, Peter Thyssen, Jens Vibjerg og Henrik Waaben.

Naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1, indeholder et generelt forbud mod at foretage ændring i tilstanden af arealer inden for strandbeskyttelseslinjen, herunder foretage bebyggelse, udstykning, matrikulering og arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

Formålet med bestemmelsen er at sikre en friholdelse af strandene og de umiddelbart bagvedliggende kystområder mod indgreb, der ændrer den nuværende tilstand og anvendelse.

Efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 1, kan der kun i særlige tilfælde meddeles dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Der kan således kun dispenseres, hvis særlige forhold taler for det, herunder hvis der er tale om et nødvendigt formål, som bør gå forud for den generelle beskyttelsesinteresse, og der ikke ved en dispensation skabes præcedensvirkning i strid med det generelle formål med reglerne. Bestemmelsen administreres i praksis meget restriktivt.

I vurderingen af om der foreligger et særligt tilfælde indgår en bedømmelse af det ansørgtes påvirkning af det beskyttede område samt begrundelsen for ansøgningen.

I vejledningen til naturbeskyttelsesloven fremgår det bl.a., at det i lovbemærkningerne til ændring af naturbeskyttelsesloven i 1994 - Kystloven – er anført, at der ved administrationen af strandbeskyttelseslinjen skal tages hensyn til de små øer og forudsættes, at den udvidede strandbeskyttelseslinje administreres mere lempeligt når forholdene og øernes erhvervsmæssige udvikling kræver det.

Det fremgår endvidere af lovbemærkningerne til naturbeskyttelsesloven, at der i rimeligt omfang vil kunne dispenseres til efterkommelse af ønsker fra eksisterende virksomheder om dispensation til projekter, som er nødvendige for at tilpasse sig udviklingen.

Efter Natur- og Miljøklagenævnets praksis kan etablering af alternative energiforsyningsanlæg i visse tilfælde behandles lempeligere end andre typer af anlæg af hensyn til den samfundsmæssige interesse i at fremme vedvarende energiformer. Selvom der er tale om et anerkendelsesværdigt formål, kan dette formål dog ikke ubetinget tilsidesætte de landskabelige interesser, som skal varetages i et område.

Et flertal på 8 af Natur- og Miljøklagenævnets medlemmer finder ikke, at der kan meddeles tilladelse til den ansøgte vindmølle.

Flertallet finder, at møllen med den ansøgte placering tæt på kysten vil fremstå som et uønsket markant landskabslement, og at møllen vil påvirke oplevelsen af landskabet negativt, selvom møllen opføres i tilknytning til den eksisterende bebyggelse. De af klager anførte forhold, herunder om hensynet til mindre øer, ændrer ikke herved.

Endelig lægger flertallet vægt på hensynet til fremtidige lignende sager.

Flertallet stemmer således for at stadfæste Naturstyrelsens afslag.

Et mindretal (Ole Pilgaard Andersen) stemmer for at ændre Naturstyrelsen afslag til en tilladelse. Mindretallet lægger bl.a. vægt på, at der er planlagt en stor havvindmøllepark umiddelbart udfor ejendommen.

I overensstemmelse med flertallet stadfæstes Naturstyrelsen afgørelse af 15. marts 2012 om afslag til opstilling af husstandsvindmølle.

På Natur- og Miljøklagenævnets vegne

Mette Hemmingsen

Afgørelsen er sendt pr. e-mail til:

- Naturstyrelsen, J.nr.: NST-4132-326-00077, nst@nst.dk
- Jørgen Jørgensen, jorgen.jorgensen@privat.dk
- Lars Sørensen, ls-stoker@mail.tele.dk
- Kalundborg Kommune, Plan, Byg og Miljø, kalundborg@kalundborg.dk og cc: den-nis.ravn@kalundboerg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening Kalundborg, kalundborg@dn.dk; dn@dn.dk